

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:
в Австрії:
на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2 50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі часо по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудни.
Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровского (Хорушцини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Державний бюджет на р. 1902.

Бюджет на 1902. рік, предложений міністром скарбу Бем-Баверком на вчерашнім засіданню, виказує загальне запотребованє в квоті 1.685.117.000 К, а загальний дохід прелімінує на квоту 1.685.966.000 К. В порівнянню з попереднім роком запотребованє вносить о 43.954.000 К більше, а прелімінований дохід перевистває такий дохід з попередного року о 43.968.000 К. Бюджет на 1902. р. виказує надвижку в доходах в квоті 848.000 К.

На спільні видатки преліміновано о 2.437.000 К менше, а мимо того загальне їх число на 1902. р. представляє ся о 10 мільонів висше, бо число чистих доходів з цпа взято о 12.502.000 К менше як в 1901. р.

Запотребованє міністерства внутрішних справ є о 2.313.000 К більше в наслідок креованя нових посад, урядженя трех нових старостів, експозитури поліції в Богуміні і в наслідок підвишеня дотації на будову доріг і на водні будови в Тироли, Чехії і Галичині.

Запотребованє міністерства краювої оборони є більше о 1.629.000 К задля побільшеня жандармерії і видатків на краюву оборону.

Міністерство віроісповідань і просвіти виказує потребу більшу о 3.893.000 К, з чого припадає на цілі просвіти 3.099.000 К в наслідок зреорганізованя різних висших наукових заведень і на будову шкіл в Інсбруці, Празі і Берні.

Міністерство скарбу потребує тепер о 24.440.000 К більше, з чого 21 мільонів піде на ріжні бюджетово-технічні зміни.

Що-до спеціального кредиту загальної адміністрації касової бюджет виказує о 1.613.000 К більше, а се походить звідси,

що вставлено до бюджету першу рату з 16-мільонової запомоги, признаної громадї міста Праги на міські інвестиції.

Дохід з тютюнового монополю преліміновано о 2.823.000 К висший; зі стемплів, такс і належитостей о 256.000 К менший, а дохід з льотерії о 1 мільон менший.

Загальне запотребованє міністерства торговлі є о 4.604.000 К більше, з чого 4 мільони припадає на дирекції почт і телеграфів в наслідок дальшого розширеня сіти телеграфічної і телефонічної та поштового руху.

Етат міністерства залізниць виказує о 3.948.000 К менше, але се лише так видає ся на око, бо в дійсности є о 6.640.000 К висший, а се тому, що більші видатки на інвестиції, преліміновані на 1902. р. виключено з регулярного бюджету і перенесено до інвестиційної програми.

Міністерство рільництва потребує більше о 2.269.000 К як попередного року, а се задля підвишеня дотації з меліорацийного фонду о 1 1/2 мільона корон.

Етат міністерства судівництва є більший о 1.300.000 К.

Державний довг виказує більший етат о 8.791.000 К, головно задля зросту відсоток в наслідок нової інвестиційної позички.

Що-до покриття видатків бюджет прелімінує доходи міністерства скарбу о 35.143.000 К висші, до чого вчислено межі иньшим доходи з виданя нових грошей, 1 мільон уділу держави в чистім доході австро-угорского Банку і т. ин.

Дохід з безпосередних податків є в бюджеті о 6.907.000 К більший, а з ґрунтових податків є такий самий як в попереднім році.

Дохід з домових податків є о 3.230.000 К більший, а особистий податок є о 3.270.000 К висший.

Доходи з цпа преліміновано в квоті 100.150.000 К, або о 11.745.000 К низше як попередного року.

Посередні податки виказують в доходах надвижку 23.534.000 К; консумційні податки о 21.888.000 К більше, з чого 19.200.000 К одержують коронні краї яко дохід з підвишеного податку від горівки. Дохід з податку від пива преліміновано о 1 1/2 мільонів висший.

Міністерство залізниць прелімінує доходи о 1.336.000 К висші. Extraordinarium міністерства залізниць виказує о 1.565.000 К менше, а то з сеї причини, що відпадає участь держави в чистих доходах північної залізниці. Дохід міністерства рільництва прелімінований о 2.257.000 К висший.

Для Галичини є в бюджеті квоти на будову нових залізниць і кількох правительственных будинків, яких будову ухвалено на попередній сесії, або приобіцано галицькій делегації.

Партийна політика і мораль.

17) *Вклад др. Фр. Паульзена.*
Перевів др. Іван Конач.

Кілька слів від перекладчика.
Не знаю, чи хто з читачів багато знайде точок у виводах проф. Паульзена, які би по цярій совісти потребував оспорювати. Я їх нахажу; противно: читаючи брошуру Паульзена, я не раз дивувався, як се він так може писати про жите міжпартийне, немов би був першим політиком на нашій Галицькій Русі. І мене не раз кортіло зазначити се в нотках до дотичних місць перекладу. Та я сего не зробив, лишаючи такі рефлексії самим читачам. Може се корисніше буде, як кождий сам на сам загляне у свою душу, ніж як би я ему там ліз із своїма пригадами. Чоловік — то амбітне сотворіне

7)
LABOREMUS
ДРАМА В 3 АКТАХ
∞ БЕРНШТЕРНЕ БЕРНСОНА ∞
переклав Лев Лопатинський.
—
Др. КАН
Хочете его задержати, Вісби?
ВІСБИ
(боязливо). Ні, ні! Заберіть з собою. (Механічно іде до дверей на право. Тихо). Відхилені! — Тепер вже ні! — Але се була вона!
—
Др. КАН
Двері вже довго були відхилені.
ВІСБИ
Чи се може бути? — Алеж коли я заглядав...
—
Др. КАН
Отже не хочете его задержати?
ВІСБИ
Ні, заберіть з собою. Він не може тут остати.

Др. КАН
(замикає скоро стій і забирає, бере за капелюх).
Так я іду. Прачайте.
ВІСБИ
(іде тов механічно до дверей на право. Коли оглянує ся, побачив, що др. Кан відійшов; спостеріг, що др. Кан лишив двері отвором, і хоче їх замкнути. З надвору перед отвертими дверми стоїть якась пані з лицем і убраня, яка на портреті. Вісби заточив ся назад і кличе).
Лидия, гей, Лидия!
ЛІДИЯ
(надбігає з правої сторони з поспіхом, в елегантнім, вільнім, раннім уборі і з розпущеним волосєм. Она бачить сю саму паню і біжить до свого мужа. Стоять, притулені до себе боязливо. Пані з надвору хотіла увійти, але іде дальше).
ВІСБИ
Се — се є другий раз! Тепер вже ніхто не може сумнівати ся.
ЛІДИЯ
(роздразнена). Алеж, що се є?
ВІСБИ
(обурений). Твоя совість не каже тобі?

ЛІДИЯ
(здержує ся). Моя совість? — Іди, замкни двері.
ВІСБИ
Я не маю відваги.
ЛІДИЯ
Але я. (Іде в глибину, але задержує ся і цофав ся; в сій хвилі двері замикають з надвору).
ВІСБИ
(відступає). Що ти бачила?
ЛІДИЯ
Нічо. Се нічо не було. Абсолютно нічо. Ти очевидно п'яний.
ВІСБИ
Що я є?...
ЛІДИЯ
Се діло д-ра Кана.
ВІСБИ
Д-ра Кана? Алеж Лидия?
ЛІДИЯ
Я чула кожде слово, що ви говорили з собою.
ВІСБИ
Ти чула?

не радо признає ся перед людьми до немилі правди, навіть за ціну того великого вдоволення, яке дає свободна і певна себе правдивість власного ества. Тому поминаю поодинокі факти, а зазначу на додаток лиш ті загальні моменти, які — по моїй думці — наше жите партійне значно більше утрудняють, як се є в Німеччині. Такіх моментів є кілька:

1) *Національно-політична залежність від чужої держави*. Через те кожда партія мусить бути також національна, т. зв. мусить вести боротьбу не лиш за власні інтереси партійні, але й за існування нації. Бороть ся — поминаючи всі інші моменти, проті буде бесіда дальше — дуже тяжка вже хоч би з того взгляду, що ворог у тім разі належить до того самого комплексу державного, отже є нашим співгромадянином, звязаним тою самою опікою і присягою державною. Як трудно тут бороти ся з противником так, щоб співгромадянин не мав правної притоки ужити безпардонно проти нас — очевидно також як своїх противників — верховної опікунчої власти, котра й так близка єму як нам!

2) *Слабкість нашої культури*. Через те з одного боку надзвичайно легко витворює ся у нас ренегатство, а з другого боку видко великий брак почуття народного, брак солідарности, брак привязани до елементів національних навіть у них, що на зверх ще признають ся до національности і т. п. Се найлучше видко на тих наших людях, котрі виважили ся поза пересічну сферу галицько-руську н. пр. на інтелігенції рускій у Відні. Вони для рускости так як зовсім пропадають — і то рішучо не все виключно задля власної ничтожности моральної. Може тут винна також трохи наша сфера культури*).

3) *Нужда матеріяльна*. Стара се правда: найбільшим паном живучих істот є голод. Лиш матеріяльна незалежність дає певність, що чо-

ловік, котрий має характер, все піде за показом своєї ідеї. Нуждар в найлучшим разі все буде вагати ся між грижею совісті а грижею голоду. І звичайно потягне его міцнійший голод на свою сторону. Звідси:

4) *Наша нужда моральна і фізична* в різних формах: слабосильности, анемії, апатії, байдужности, темноти, задрости, зависти і т. д. Она звязана тісно з нашою нуждою матеріяльною. І доки ся не уступить ся, доти й та буде між нами. Чому і як, про се не стану тут говорити. Кождий з нас знає се й сам з погляду або з досвіду.*)

Вкінці зазначу ще один момент, який я дуже рад би покласти на карб слабкости і своєрідности ходу нашого виховання й образования, але котрий мабуть, на жаль, лежить глубше, тоб-то в крові нашій. Се *надмірний індивідуалізм*, що з многих наших діячів робить чистих *якобінців*. Нема правди й розуму, тільки в мені! Решта має слухати, або на гак — на щастє поки-що лиш моральний, в формі лайки і проскрипції. А що й другий подібно думає, то у нас величезна сила капралів і фрайтрів: лиш генералів не видко тай простих не богато.

Може виклад Паульзена прецінь спонукає кого до задуми над тими появами.

Примітка. Сю працю проф. Паульзена подав я був первісно до редакції «Дѣла» в тій думці, що она найде собі там відповідне місце в фейлетоні. Та редакция «Дѣла» відповіла, що не може того викладу видрукувати, бо проф. Паульзен критикує партійність взагалі, отже тим самим і партію «Дѣла», бож і она не свободна від хиб, які й інші партії мають: кожда прецінь показує лиш свої добрі сторони, а криє злі.

Державна рада.

Наглі внесенья.

Як ми вже вчера коротко донесли, по полагожденню вступних формальностей, приступила палата до відчитання нагліх внесенья, яких вплинуло до президії дуже велике число. Під конець засідання запала ухваля, щоби на наглі внесенья відбувати засідання щоденно аж до їх передискутованя.

Фінасове експозе.

Мо відчитанню внесенья та інтерпелляцій загляв голос міністер скарбу Бем-Баверк і предложив бюджет на р. 1901, якого головні позиції подаємо у нижнійшій вступній статі. Міністер Бем-Баверк обговорював відтак подрібно теперішню фінасову ситуацію не лише в Австрії, але взагалі в Европі. Ствердив, що під тим зглядом всюда можна завважати пересилене. Справа трактатів насуває не малі трудности, але по-

*) У Відні в марці чи цвітні с. р. довело мене два рази чути щось мовби публичне величчє нашого пролетарства — наперед на вечерницях Шевченкових в «Поступі» а потім в «Січі», і то в формі, так сказати-б програмовій, бо перший раз у відчиті (прелегент з емпазою часто повторяв, що «Шевченко — то поет пролетарів», другий раз у промові (бесідник піднесенним голосом зазначував: «Ми — пролетарі!»). Відчит не був щирій, за те промова дуже. Та мені в однім і другім разі було дуже прикро, що про наше «пролетарство» говорено якось гейби про яке добро, гейби про майно, про запоруку лучшої нашої будучности. Я дуже хотів вірити, що се лиш по просту слова «сумної потіхи», та мені все здавало ся, що я помиляю ся, т. зв. що бесідники таки оцінюють пролетарство як позитивну сторону нашого нинішнього стану. Отже я знаю лиш одно добро в пролетарстві, а то те, що пролетар нічо не має до страчення. Та кождий признаєть, що то сумне добро, то добро розпуки. І народ, що хоче відограти якусь визначнійшу роль в життю історичнім, не може й не сьміє спокійно годити ся з тим, що він належить до пролетарів. Се може дозволити собі на власне ризико одиниця, котрій більше імповує Марке чим прим. Михайловский, але на те не може пристати народ. І наш селянин — на щастє — далекий від того. Він чує інстинктом правду, котрої й історія учить: що культура росла все на богацтві, а не на нужді народній. І тому мабуть нема нині пильнійшого для нас діла, як визволенє з пролетарства.

усуненню заходячих значних різниць в торговельно-політичнім напрямі она дасть полагодити ся. Міністер звернув увагу на зменшенє ся транспортних доходів, депрессию в комунікаційних справах і стагнацію в державних доходах. Вкінці просив о полагожденє бюджету задля уможливленя правильного ходу фінасових справ держави.

Промова д-ра Кербера.

По міністрі фінасів заняв слово презес кабінету др. Кербер. На вступі заявив, що в звязі з бюджетовим предложенєм хоче дати образ політичної ситуації. Правительство держить ся тісно засади, що доки національні квестії не є полагожені, доти правительство не може прилучити ся до жадного сторонництва, щоби не стягнуло на себе підозріне сторонничости. В Австрії муєть бути засадою, що можуть бути національні сторонництва, однакож не може бути національне правительство.

Наша держава остала позаду, тож не можна дальше жартувати на сім місци. Цілою силою Австрії мусить старати ся вступити в ряд розвиваючих ся держав, а в сім ділі кождий нарід і кожде племя має рівну користь. Тож правительство уважає своїм обовязком приготувати внутрішній «мир», а парламент мусить усунути народні спори бодай на той час, коли має ся упорядувати економічні відносини з Угорщиною та торговельно-політичні справи з чужими державами.

Дальше др. Кербер обговорював докладно відношенє до Угорщини та чужих держав і зазначив, що тут входять в гру інтереси цілої монархії. Обі квестії мають рівно велике значінє для рієльніцтва і для промислу. Становиском правительства є безусловна льояльність не лише о дословний зміст трактату, але о те, щоби жадна сторона не допускала ся самоволі та не шукала викрутів. Правительство приймає, що се становиско поділяє також Угорщина. Правительство буде стеречи інтересів Австрії з цілою енергією і є рішене все учинити, що потрібне до виясненя ситуації. Се лежить в інтересі населєня і країв, щоби кожда половина монархії дійшла до переконаня, що найближшим торгом збування для неї є друга половина держави.

Др. Кербер заявив ся в дальшій промові за політикою торговельних трактатів, коли лише в сих трактатах стануть узгляднені австрійські інтереси. Однакож колиб мало бути інакше, ми муєли-б пофнути ся до нашої хатки і тут відповідно урядити ся, що нам удало би ся може ліпше, чим кому другому. Від довершеня трактатів, особливо в Німеччиною, належить надіяти ся висвободженя з того стану, що приносять сумні наслідки.

Бесідник зазначає конечність льояльної поправи і додержаня ветеринарнійної конвенції, бо від сего залежить судьба хову товару, що в Австрії має користнійші услівя, чим доінде. Що дотичить промислу, его гнетуть податкові тягарі, але їх не можна зменшити з причини збільшєних державних вимогів. Бесідник стверджує корисне положенє інвестиційного предложєня, до якого виконаня правительство приступить тепер, замовляючи доставу робіт як найспішнійше. В торговельних трактатах належить добачувати охорону для промислу. Коли нам жертвують мир, то ми приймемо его охотно, колиж будуть жадали лишє жертв, не хотячи признати жадних користей, тоді не будемо грати ролі лагідного ягняти.

Відтак президент міністрів займав ся справами, які палата має полагодити, заповів предложєнє нового прасового закона, закона против піяньства, в справі убезпечєнь робітників на старість і на случай неспосібности до праці, яку треба полагоджувати з великою розвагою. Зазначив, що дуже пильною річю є полагожденє бюджету на рік 1902, бо парламент може радити лишє до Різдва. Зараз по Новім році зберуть ся сойми, а опісля на весну знов державна рада на довшу сєсью.

Конець засідання.

Відтак промовляв пос. Форцт для підпертя свого наглого внесєня, звязуючого правительство до випрацюваня нового проєкту митової тарифи і до виясненя свого становиска супротив оголошеного проєкту митової тарифи в Ні-

*) У Відні в марці чи цвітні с. р. на комерсі Січі (по вечерку в честь Шевченка) висказав ся делегат робітничого товариства «Поступ» до трех наших присутних тамже послів менше більше тими словами: «Ви всі однакі, псу-брати! Як що до чого прийде, то кождий з вас бере хвіст під себе, а за робітником не обстане» І не найшов ся ніхто компетентній, хто-б схотів був того чоловіка трошки змодерувати. Голова Січі муєв єму за промову, очевидно з куртоазії, ще й подякувати. Котрийсь з Січовиків опісля жалував ся мені, що за мало інтелігентів руских з Відня явило ся на вечерницях Шевченка. Чи думаєте, панове, що супроти наведеного факту на другий рік буде їх більше між Вами, навіть на случай, коли з більшим лібералізмом розішлетє запрошеня як сего року? Чи думаєте, що Йорданови не вільно було назвати Бойка «бидлом», а робітників з «Поступу» вільно інтелігента-робітника, бо такими є ми всі інтелігенти Русини, майже без виїмки, називати «псу-братом»?

ЛИДИЯ

Ти покинув мене? Се ошука. — А ти казав тоді, що ми повинні зачати нове жите. Що за нами лежало, ми мали забути, для себе, для мене ти прирікав се. І зложив своє приречєнє першого ранка і від того часу завше! — від того часу завше! Чи ти ще мало доскулив мені?

ВІСБИ

Алеж Лидія? —

ЛИДИЯ

(стукав ногою). Чи я ще не всьо чула? Ти ще не скінчив?

ВІСБИ

(з повагою). Я іду, але кажу тобі — кажу тобі! — (іде).

ЛИДИЯ

(говорить єму вслід). «Кажу тобі, — кажу тобі». — Ти є вікчемний. Безличні брехні ви виговорювали на мене! Ще, як безличні, безличні! (Відвертає ся, проходжує ся по кімнаті, шалена, але прецінь певна побіди. Вісби, в своїм зворушеню, не замкнув дверей, так щої они стоять отвором. З надвору помрукує хтось мелодию. Молодий, білявий муцина став в дверях).

(Дальше буде).

меччині. По промові пос. Форца перервано дискусію і замкнено засідане, назначаючи слідуюче на п'ятницю. На д'явнім порядку нинішнього засіданя буде справа вибору І віцепрезидента.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В суботу: гр.-кат. Томи апост.; рим.-кат. Петра з Алькантари. — В неділю: гр.-кат. Сергія; рим.-кат. Освячене Хреста.

— **На руский соймовий клуб,** який має основати ся в будучій сесії, нападає «Галичанін» за те, що він намірив не прийняти до себе п. Охримовича і о. Мандичевского. Чесний орган придумав при сій нагоді побрехенку, немов то один п. Барвіньський домагав ся сего виключеня і да лі доказувати, що Мандичевский ліший від Барвіньського, і що для тамтого повинно скорше найти ся місце в клубі, бо п. Барвіньський, «тщетно добивавшийся въ свое время принятія въ рускій клубъ пословъ державной думы, вступитъ теперь въ клубъ русскихъ пословъ сойма, но не для того, чтобы участвовать в оппозиціи, только въ той цѣли, чтобы оппозицію независимыхъ и идейныхъ пословъ притупити. Если въ томъ нѣтъ хитрости со стороны п. А. Барвинского, — кіячить «Галичанін» — то остається только безголовье». — Ні, ані одно, ані друге, — скажемо ми на те все — лише безгранична перфидія «Галичаніна», посунена аж до глупоты.

— **Тартио.** Недавно тому вітрив Dziennik Polski «панаму» в Дністрі і в «Народній Торговлі» і в «Просвіті» — всюда, де смердить руский крайцар. Однак одержав добру рекузу і замовк. Тепер-жеж знов через якогось темного служника позбирав якісь підлі сплетні з Тов. ім. Шевченка з нагоди резигнації голови проф. Грушівського і виволік се на д'явне світло. Dziennik-ови ми не дивуємо ся, бо се его ремесло, ікодити і дразнити Русинів при всякій нагоді і він з тим зовсім не криве ся. Отже супротив его неправдивих інформацій можемо заявити з компетентного жерела, що уступлене проф. Грушівського наступило з чисто особистих причин, що ніяких надужить і «неформальностей» нема, та що відлі товариства вислав окрему депутацію до б. голови, щобя, коли вже не хоче пофнуты свою резигнацію, бодай задержав провід історичної секції і редакції «Записок» і в всяка надія, що така знаменита наукова сила, як проф. Грушівський не пропаде для Товариства ім. Шевченка, мимо злости всіх ворогів нашого національного розвою. Але крайне обурене мусить огорнути кожного, хто прочтав в «Галичаніні» дословне повторене тих низьких сплетень та его власну перфидну пібито оборону проф. Грушівського. «Не підлежить жадному сумнівови, — каже-москвофільський Тартиф — що автором статі був один з членів Товариства і то із партії, противної проф. Грушівському. Проф. М. Грушівський нам ні брат ні сват, він навіть різко відріжился ся від нас в національних поглядах (безличність ренеґатів! — Ред.) але своїм серйозним, научним образованием, яке одержав в російських школах, він являе ся великаном в порівнанню з пигмеями, війшовшими з польських шкіл і одержавшими диплом на «ученість» за прислужність польським політикам. Злобна і в высшій степені безтактна статя в Dziennik-у Polski-м, мимо волі і бажаня автора доказує, що серйозному чоловікови *трудно жити ся з «ученими», які діла, стисло дотикаючи Товариства, передають на суд польських газет і польської публики. Коли би подібна історія приключила ся ньшому Товариству, его члени постарали би ся відкрити інформатора польских газет і без відкладаня виключили ба его з Товариства. З жалем належить примітити, що від деякого часу чим раз частійше появляють ся в польских газетах подібні статі, як наведена. Авторів їх належить шукати в «русско-українській партії», а ся обставина видає некорисне свідощтво про їх моральну урівнь». — Поставивши самовільне твердження, що поганим клеветником був член Тов. ім. Шевченка, Галичанін з властивою собі перфидією і злобою, звертаєть на сій нічим не оправданій підставі, з найпідліїшими, а старанно укриваними закидами против Тов. ім. Шевченка і цілої руско-української суспільности, яку він називає «партизою». Однак, як ми се вже зазначили хвилеве непорозумінє в лові нашого наукового Товариства не приспорить утіхи нашим «сердечним», бо на їх великий жаль оно є на найліпшій дорозі до успішного поладнаня.*

— **З Відня пишуть нам:** Гурток тутешної українсько-рускої інтелігенції рішив недавно основати товариство і поручив одному з основателів д-ру Олександрови Кулачковському зладити начерк закона. Тіснійший круг основателів одобрив уже виготовлений закон, після котрого товариство одвітно до своїх цілий звати ся ме «Кружок земляків у Відні», а не відзначає членській буде красувати ся золотий руский лев на синім полі. Цілю товариства — після

§. 2. закона — є «зблизити і з'єдинити всіх інтелігентних Русинів, оселених у Відні і в Долішних Ракузах в один свідущий українсько-русский осередок, плекати в нім рідну мову і народні традиції на чужині, підпомагати національно-культурні змаганя земляків у ріднім краю, пособлювати незасібним заможним землякам, служити їм порадою, вкінци удержувати товариські та родинні взаємини серед родимців, тут оселених». Прояви будучого життя в товаристві подані в §. 3. начерка, іменно: «До сеї ціли змагати-ме товариство розбуджуванем дружних сносия серед рідної колонії в місци свого осідка, скликуванем частих товариських сходня в означені старшиною дні, постійні та принагідні, як в більшій сьвята руского обряда і з інших нагод, устроюванем відчитів, концертів, спільних прогулок, театральних вистав, товариських ігор і т. д., удержуванем бібліотеки та всякими иншими способами, що в силі розбуджувати й скріпляти українсько-руску народну самовірку... Як видко, «Кружок» зачеркнув собі вельми гарні та хосенні ціли, тож щастя-Біг до початого діла. «Кружок земляків» доповнить лише люку в товариській організації у Відні, де єстvue два товариства, «Січ» для студентів, а «Родина» для тямущих робітників («Поступає» інтернаціональних робітників з Галичини ту годі зачислити), а як-раз осередка інтелігентній хибувало. Сеї п'ятничі сурь перші збори основателів «Кружка» в ресторані Mitzka l. Schottenthor. — Віденець.

— **Безличність польского гайдамаки.** З нагоди зборів жидівских сіоністів, які рішили жадати на львівським університеті і політехніці признаня «жидівської народности», Dziennik polski здобув ся на безличність зрівнати з жидами і Русинів в Галичині, «в яких головах — як каже згаданий орган — роить ся також такі самі думки. Тож мусимо пригадати гакатистичному авторови вчерашної статі Dziennik-a Polsk-ого, що руский народ є тубильчим на своїй землі з покинвіка і ему не потребують ся «роїти» думки про его національну рівноправність, бо він є вповні свідомий свого права, опертого не лише на історичних та законодатних основах, але і на чисельнім відношеню руского населеня в краю та его культурнім розвою. Але хто на се міг забути, тому і не слід сего пригадувати, тому ми ограничимо ся лише на сконстатованю, до якої степені може посунути ся безличність польского гайдамаки.

— **На шкільну оплату** для бідного ученика прислав на руки нашої Редакції: Вн. Глушкевич з Коломиї 2 кор. Разом вібрано доси 13 кор.

— **Наданє презенти.** Намісництво надало опорожену гр.-кат. парохію regiae collationis в Берегах о. Володимирови Ольховому, дотеперішному парохови в Добрянках.

— **Нова гр.-кат. церков** будувє ся в Букарешті, столиці Румунії. Церко, призначена буде головою для емігрантів з Коломиїчини і Станиславщини, звідки що року виїздять сотки людей на заробітки до Букарешту.

— **З Перемишля доносять:** Товариство взаїмого кредиту «Віра» в Перемишлі набуло на ліцитації д'я 2. вересня с. р. найкрасну і в дуже гарнім місци в Перемишлі положену каменницю (давнійше власність Дереньовского, над берегом Сяну при улиці Побереже Франц Йосифа) за ціну 163.000 корон. Куно се з огляду на ціну куна незвичайно корисне, коли взяти на увагу, що се каменця нова, перед 9 роками вибудована коштовала властителя (сама будова) около 160.000 кор., а судово єї тепер оцінено в дорозі екаекції на 253.000 корон. Акт ліцитації став уже правосильний і «Віра» зложила вже в суді майже цілу ціну куна. Справу куна переув іменем того Товариства зручно і з великою користию для Товариства адвокат др. Кормош яко повновласник і директор Товариства. Перемиські Русини, одушевлені тим успіхом, задумують купити ще сусідню каменницю і на тім місци побудувати «Народний Дім».

— **З Коломиї.** Директором загального шпиталя в Коломиї краєвий виділ іменував д-ра Зеновія Левяцкого.

— **Нові почтові уряди.** З д'яем 1. падолиста с. р. входять в жите отсі нові почтові уряди: Калінів (в самбірським пов.), Конюшки сьманівські (в рудецьким пов.) і Ставчани (в городецьким повіті).

— **В погоні за злодієм.** Відень був оноді видовищем незвичайної погоні. Улицями міста, куди лиш дало ся, гнав попереду один фіякер, на котрім крім візника не було нікого, а за тим гнав так само скоро ще другий фіякер, на котрім сидів міський поліціянт. Фіякер з аду хотів очевидно здогояти того, що на переді, і так гнали оба чвалом. Люди ставали на улицах і дивили ся, не знаючи, що має значити та погоня; а то річ така була: Фіякерський візник, якийсь Біндер, вкрив був на передмістю Йозефштадт другому фіякрови Вельтльови дві дерги вартости 52 К і хотів з ними втечи. Але Вельтль якийсь спостеріг ся борзо і пустив ся за Біндерем в погоню. Біндер пігнав аж на другий, противний конаць міста на Брігітенав, а Вельтль

за ним. Звідси переїхали на третє передмістє, а на конаць до Пратеру. Тут кинув Біндер дерги з козла, навернув кінями і зачав втікати назад до міста; обїжав ще одно передмістє, аж наконець удало ся его таки зловити. Біндер ще й тоді боронив ся та скалічив поліціянта в руку.

— **Популярна королева** Парижанин Кроасе описав, як молоду королеву Вільгельміну витано в Бер, коли она обїздила свої краї. Бер був давно містом з 20.000 душ населеня, але нині живе там ледве 800 рибаків з родинами. Коли королева приїхала до Бера, місцевий бурмістр, вистроєний в фрак, мав витати королеву промовою. Однак сердега з великого зворушеня випустив з рук папір, на яким мав написану промову і не знав, що дальше говорити. З хлопоту виратувала его королева, обїяла его за шию і поцілувала з обох сторін в лице. Королева прибула до Бер в народнім строю, в короткій суконці, в корсету і в чіпку на голові. Се так подобало ся рибалкам, що они цілували край сукні королевої. Взагалі королева Вільгельміна тішить ся незвичайною симпатією між цілим своїм народом. Підчас коронації королева три дні зносила труди, а четвертого д'я була так умучена, що на чотирох рогах королівської па ати казала прибити оголошеня: «Королева потребує відпочинку і просить нарід, аби не кричав». Саме тоді якийсь два піяки сьвіваючи переходили попід палату. Один з них глянув на оголошенє і замовк, немов би ему мову відобрало. Оісля оба піяки зняли чоботи і тихцем перейшли коло палати. Далеко за палатою вбрали обуву і з піснею потягнули демів.

— **Ц. к. Дирекция** залізниць державних у Львові оповіщує:

Д'я 1. жовтня с. р. отворено перестанок «Селле» лежачий на шляху Унтер-Дравбург-Велля в окрузі ц. к. дирекції залізниць державних у Вілях для руху особового і обмеженого пакуноквого. Білети продає ся в господі п. Франца Скаси в Селле. Належитість за пакунки оплачує ся в стації відбору.

Телеграми.

Відень, 18. жовтня. На нинішнім засіданю державної ради вибрано І віцепрезидентом палати послів п. Кайзера. Голосувало 276 послів. Білих карток було 125; Кайзер одержав 125 голосів, Гофман Валсгоф 16, Пернерсторфер 11, Шенерер 2, Зачек 1.

Підчас промови Кайзера всі славянські послы виїшли зі салі, а вернули аж по скінченій промові.

Відень, 18. жовтня. Палата панів зібрала ся о год. 1½ пополудни на засіданє. Президент кн. Віндінгрец повідомив палату про заручини архикни. Елисавети і одержав уповаженє зложити желанє у стіп престола. Відтак посьвячено згадку помершам членам і приступлено до д'явнього порядку, який цілковито полагоджено.

Відень, 18. жовтня. Справа вибору віцепрезидента еще не порішена і вияснить ся хіба аж при самім виборі. На Кайзера будуть голосувати лише Німці з виїмкою Шенерериянців, які віддадуть білі картки і соціялістів, що будуть голосувати на Пернерстофера. Славяни відтягнуть ся від голосованя.

Відень, 18. жовтня. Внесене пос. Романчука в справі галицких виборів підписали всі рускі послы з Галичини і Буковини, а також польські мужики, належачі до польского Кола.

Прага, 18. жовтня. Всі вибори до сойму вже переведені. Сойм складає ся з 68 Молодоцехів, 28 поступовців, 24 всенімців, 21 ческих аграрників, 12 німецьких людовців, 6 Старочехів, 3 німецьких аграрників, 2 радикалів, 1 Німця-антисеміта, 1 ческого поступовця, 49 консервативних і 21 вірно-конституційних (німецьких) великих властителей і 6 вірлістів.

Париж, 18. жовтня. Грецький король Юрій, зложив вчєра візиту президентови Любетови, який зараз ревізитував короля.

Рим, 18. жовтня. Довго пошукуваного, звісного розбишаку Мусоліно удало ся піямати в горах Урдіно.

Бруксєля, 18. жовтня. На конференції у президента Кріґера в Гільверсум ухвалено в трансвальській війні поводити ся з полонниками так само, як Англичани, с. є розстрілювати їх.

COLOSSEUM Ernesta Thorna.

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Снішна.

Небувала, сензаційна програма!

від 16. до 31. жовтня 1901.

При співучасті військової музики 24. п. п.

1) Stack з Мільтону, найславніший гімнастик на потрійній реку. 2) The 4 Berrlings, знаменитий акт воздушний. 3) Karley Trio, коміки grotesque і музикальні. 4) Rubens, трансарентовий маляр. 5) Francois Rivoli, мимік в товаристві Емми Rivoli. 6) Режисер і оркестра. 7) Les trois Berg, турецький акт фантастичний. 8) Александр Trebitsch, гуморист. 9) Lina Morganti, артистка в свистаню. 10) Jelli Trio, вокальний терцет і тансерки.

Що дня о 8. год. вечером велике представлено. В неділю і свята два представлено. Що п'ятниці High-Life представлено. Більше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Лекційна комісія

студентів філософського відділу львівського університету, яка остає під зверхним проводом проф. Твардовського, поручає здібних інструкторів і домових учителів. — Усні зголошення приймають члени комісії щоденно (навіть в неділі і свята) на університеті (1 п. Сала VIII) між 12 год. — Адреса: Лекційна комісія студентів філософського відділу, Львів, Університет.

Дешевим і гарним дарунком

при всяких нагодах,

яко гарна прикраса комнат і картини: Верещагіна, Шевченко в доміні і Сластьона, Шевченкова могила.

Можна дістати через адміністрацію „Руслана“ з пересилкою за 1 кор. 60 сот.

Др. Олександр Богдан КУЛАЧКОВСКИЙ,

субститут надв. адвоката д-ра Отмара Райзера і оборонець в карних справах у Відні, I, Tuchlauben ч. 4 або XIII/9 Suppégasse ч. 9.

З ЖИВОГО І МЕРТВОГО

новелі

Евгена Мандичевського
дістати можна в руских книгарнях

і у автора

площа Академічна ч. 4. II. поверх, по ціні 1 кор. за брошурований і 1 к. 30 сот. за оправлений примірник.

ОСОБА в середніх літах, з доброго дому, глядає місця до заряду дому до священника в дівця сейчас. Відомість М. О. у Попкевича на торговищі в Радимні.

— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім „Просьвіти“).

одиноке руске товариство асекураційне, обезпечає будинки і всі предмети движимі против огневих шкід.

„Дністер“ припоручил Преосвящ. Ординарїяті Всех Духовенству і вірним всіх трех Епархій

Фонд гаранційні „Дністра“ з днем 31. грудня 1900.

Фонд резервовий	311.540	кор. 11 сот.	разом 520.406 кор. 65 сот.
Резерва премії	171.942	„ „	
Резерва спеціальна	6.000	„ „	
Фонд емеритальний	30.924	„ 54 „	

Тарифи „Дністра“ умірковані. Надвизка річна розділяє ся між членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту в премії.

„Дністер“ виплатив до 31. грудня 1900 відшкодовань 2.120.834 кор. Шкоди ліквідують ся безпременно в присутності Делегата і 2 членів.

Поліс „Дністра“ приймають при позичках гіпотечних: Банк краєвий і Каса ощадності у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городенці, Тереховлі, Загірцях, Городку і Богородчанах.

НА ЖИТЄ треба обезпечитись тільки через „Дністер“ в Товаристві взаїмн. обезпеч. в Кракові; з таких обезпечень через „Дністер“ їде часть провізії на рускі публичні добродійні цілі; поліс і квіти видає Краківське Товариство рускі.

„Дністер“ пошукує спосібних агентів, особливо селян господарів в окрестностях, де ще нема близько агенцій „Дністра“. Агенти заробили вже 274.964 кор. провізії.

Зголошення о агенції треба вносити до Дирекції у Львові.

Селяне! убігайте ся тільки о агенції „Дністра“.

Від огню обезпечайте ся тільки в „Дністрі“.

На житє обезпечайте ся тільки через „Дністер“.

Всілякі

КУПОНИ

вильосовані

цінні папері

виплачує без потручени провізії або копіїв

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1901.

(Прїїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд пос. особ. приходить о години	до	Поїзд пос. особ. відходить о години	зі Львова
6-10	з Станіславова	6-25	до Станіславова, Підволицького, Потутор
6-20	з Станіславова, Галацу, Хирова	6-30	до Підволицького (Київа) Бродів дв. головний
6-46	з Станіславова від 16. мая до 15. вер. в неділі і свята	6-43	дв. Підзамче
7-45	з Бруховичів	6-55	до Лавочного (Мунича, Пешту) Борислава
7-40	з Бродів дв. головний	8-0	до Кракова (Відня, Варшави), Берліна
8-00	з Бродів дв. головний	8-1	до Сколього, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.)
8-10	з Бродів дв. головний	9-0	до Янова
8-15	з Бродів дв. головний	9-1	до Відволицького, Бродів, Гусятина дв. Підзамче
8-50	з Станіславова, Відня, Варшави, Пешту, Берліна	9-2	до Соколя, Безаца, Рави рускої і Любачова
11-45	з Станіславова (Креслава, По утор)	10-5	дв. гол.
11-55	з Станіславова	10-15	до Соколя, Безаца, Рави рускої і Любачова
12-55	з Станіславова	1-1	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята
1-10	з Станіславова, Хирова, Лавочного	1-1	до Бруховичів від 16. мая до 15. вересня в неділі і свята
3-14	з Бруховичів від 16. мая до 15. вересня в неділі і свята	2-1	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.
4-40	з Станіславова, Берліна, Стрия	2-5	до Янова щоденно від 16. мая до 30. вер.
5-11	з Станіславова (Київа) Бродів дв. головний	3-15	до Бруховичів від 16. мая до 15. вер.
5-35	з Станіславова	3-26	до Стрия, Хирова, Любачова
5-50	з Кракова	3-30	
5-40	з Чернівців		
6-00	з Соколя, Безаца, Рави рускої		
Ніч			
7-36	з Бруховичів (16. мая до 15. вересня в неділі і свята)	6-10	до Станіславова
8-50	з Бруховичів від 16. мая до 15. вересня в неділі і свята	6-20	до Кракова (Відня, Берліна, Варшави)
9-41	з Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята	6-30	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята
9-20	з Янова (від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята)	6-35	до Лавочного (Пешту) Хирова, Хирова
8-40	з Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Завадова	7-10	до Тернополья, Бродів двор. головний
12-15	з Чернівців, Бухарешту	7-22	дворець Підзамче
10-20	з Лавочного (Пешту) Хирова, Галацу	7-25	до Соколя і Рави рускої
10-20	з Підволицького (Київа), Бродів дв. головний	7-32	до Бруховичів (13. мая до 16. вересня в неділі і свята)
10-02	з Підволицького на дв. голов.	8-30	до Янова від 1. мая до 15. вересня
3-12	з Підволицького Кошицького на дв. Підзамче	10-30	до Чернівців і Іцкан
3-35	з Підволицького Кошицького на дворець головний	11-00	до Кракова, Відня, Варшави
		11-10	до Підволицького, Бродів дв. головний
		11-32	дв. Підзамче
		4-15	до Кракова, Відня, Берліна, Самбора
		4-45	до Бруховичів від 16. мая до 15. вересня

ЗАМІТКА: Пога нічна числять ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейский різнять ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мин. часу львівського. — В місті видіють білети їзди: звичайні білети їзди, агенція часописний Ст. І. Соколовського в пасажи Гансьмана ч. 9. від 7. год. рано до 8. вечером, а білети звичайні і великі п'яти, тарифи, ілюстровані провідники, розклад їзди і т. п. бюро інформаційне и к. залізничний державних (ул. Краснінських ч. 5. в подїрїю, сходи II, дїєрї ч. 52) в ур. г. г. годинах (8-3 а в свята 9-12).

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

принймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, принймає до переходу папері вартістні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституційних заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а в річно, депозитар дістає в сталеній касі шафрїйний сховок до виключного ужитку і від власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може свої майно або важкі документи.

Під тим виглядом поробив Банк гіпотечний як найдогідніший зарадження. Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовий.